

Nestrukturní útvary národního jazyka

(poloútvary)

slang, profesní mluva, argot

Útvary národního jazyka

strukturní

- mají specifickou slovní zásobu
- mají vlastní fonologickou soustavu
- mají vlastní znaky tvaroslovné (morfologické)

nestrukturní (poloútvary)

- mají specifickou slovní zásobu

Profesní mluva

PROFESNÍ MLUVA

Myslivecká: barva (krev), černá (černá zvěř = divoké prase), světla (oči), lončák (roční sele = loni narozené), letošák (sele letos narozené), roček (roční srnec, roční kapr), polňák, skalák (zajíci)

Profesní mluva

Lékařská: eksnout, špína (infekční oddělení), háky (operační), krvák (krevní obraz), jipka (JIP = jednotka intenzivní péče), Doppler (Dopplerův test – ultrazvukové vyšetření), cétéčko (přístroj na vyšetření nebo samotné vyšetření)

Názvy lékařů: očař, ušař, plicař, kožař, nosař

Profesní mluva

Železničářská

názvy lokomotiv: **kanárek** (žlutá), **brejlovec** (s velkými předními předsazenými okny), **hurvínek/Hurvínek** (modrá lokomotiva), **papoušek** (modrá lokomotiva), **rosnička**, **ještěrka...** (podle barvy), **karkulka** (červený nátěr), **albatros** (bíle lemovaná), **ušatá**,

Profesní mluva

Železničářská

názvy lokomotiv: **hrbatá** (podle tvaru),
Esmeralda/zelená žába, skaličák
(deponovaná ve Skalici nad Svitavou)
rudý ďábel, žíznivá čára

Názvy tratí: **úzkokolejka, jednokolejka**

Profesní mluva

Hornická

šut (komín), faulencšicht (nenáročná směna),
šichta (směna), fárat, štreka (důlní chodba)

Profesní mluva

Policejní

klepeta (pouta), bloček, blok (pokutový lístek), daktylky (otisky prstů), drégr (přístroj na měření alkoholu v krvi)

Slang

Studentský, žákovský

- **známky**: dvojic, trojec, koule, plný počet, bič
- **učitelé** (přezdívky): pes, drsňák, pohodář, „dávač“ (vytvořily VŠ studentki: méně náročný učitel)

Slang

Studentský, žákovský

zasklít (něco), zazdít (něco)

zápočťák (zápich), pruba

Vojenský: bažant, gumák, opoušťák

(dovolená), civil (civilní oděv), civilka

(civilní služba)

Slang

Sportovní: čtvrtka (400 m), půlka (800 m),
steep/stýpl (3000 překážky), bedna/být na
bedně (být na prvních třech místech)

Rybářský: nevod (= síť)

ARGOT

Zlodějů: **tipař**, **tipovat** (byty), **bručet**, **být za katrem**, **love**

Uživatelů drog: **perník**, **jehla**,

Prostitutek: **kunčoft**,